

Bruxelles, 19.7.2018
COM(2018) 556 final

**COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN,
CONSILIUL EUROPEAN, CONSILIU, BANCA CENTRALĂ EUROPEANĂ,
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN, COMITETUL REGIUNILOR
ȘI BANCA EUROPEANĂ DE INVESTIȚII**

**Pregătiri pentru retragerea Regatului Unit din Uniunea Europeană
la 30 martie 2019**

**COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN,
CONSILIUL EUROPEAN, CONSILIU, BANCA CENTRALĂ EUROPEANĂ,
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN, COMITETUL REGIUNILOR
ȘI BANCA EUROPEANĂ DE INVESTIȚII**

**Pregătiri pentru retragerea Regatului Unit din Uniunea Europeană
la 30 martie 2019**

*Decizia Regatului Unit de a părăsi Uniunea creează incertitudini care au potențialul de a
produce perturbări.*

Consiliul European (articolul 50), 29 aprilie 2017¹

*Consiliul European invită Comisia, Înaltul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și
politica de securitate și statele membre să continue lucrările în vederea pregătirii la toate
nivelurile pentru consecințele retragerii Regatului Unit, ținând seama de toate scenariile
posibile.*

Consiliul European (articolul 50), 29 martie 2018²

*Consiliul European își reînnoiește apelul adresat statelor membre, instituțiilor Uniunii și
tuturor
părților implicate de a accelera lucrările pe care le întreprind cu privire la gradul de
pregătire la toate nivelurile și în vederea tuturor rezultatelor.*

Consiliul European (articolul 50), 29 iunie 2018³

Rezumat:

Retragerea Regatului Unit din Uniunea Europeană are repercusiuni asupra cetățenilor, a întreprinderilor și a administrațiilor atât din Regatul Unit, cât și din Uniunea Europeană. Aceste repercusiuni variază de la controale noi la (noua) frontieră externă a UE până la valabilitatea licențelor, a certificatelor și a autorizațiilor eliberate de Regatul Unit și la condiții noi privind transferurile de date.

Uniunea Europeană depune eforturi susținute pentru ajungerea la un acord privind o retragere ordonată și așteaptă cu interes discutarea unui cadru pentru relația viitoare cu Regatul Unit.

Cu toate acestea, nu este sigur că se va ajunge la un acord. Și chiar dacă se va ajunge la un acord, relația Regatului Unit cu Uniunea Europeană nu va mai fi cea pe care o avea în calitate de stat membru și, prin urmare, acesta se va afla într-o situație fundamental diferită.

Toate părțile interesate trebuie, așadar, să fie pregătite pentru retragerea Regatului Unit din Uniunea Europeană la 30 martie 2019. Prezenta comunicare trebuie privită în lumina apelului liderilor UE-27 de a intensifica lucrările de pregătire la toate nivelurile și încurajează toate părțile interesate care ar putea fi afectate de retragerea Regatului Unit să ia măsurile necesare de pregătire și să le ia acum.

¹ <https://www.consilium.europa.eu/media/21754/29-euco-art50-guidelines-ro.pdf>.

² <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/XT-20001-2018-INIT/ro/pdf>.

³ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/XT-20006-2018-INIT/ro/pdf>.

1. Context

Regatul Unit a decis să părăsească Uniunea Europeană

La 30 martie 2019⁴, Regatul Unit va părăsi Uniunea Europeană și va deveni țară terță.

Indiferent de scenariul avut în vedere, acest lucru va provoca perturbări semnificative pentru cetățenii, întreprinderile și administrațiile din Europa. Consiliul European a subliniat în repetate rânduri necesitatea unor măsuri de pregătire, iar la 29 iunie 2018 și-a reînnoit apelul către statele membre, instituțiile Uniunii și toate părțile implicate de a accelera lucrările pe care le întreprind cu privire la gradul de pregătire la toate nivelurile și în vederea tuturor rezultatelor⁵. Comunicarea de față descrie activitățile de pregătire în curs de desfășurare, prezintă acțiunile de pregătire întreprinse până în prezent și atrage atenția asupra diverselor provocări viitoare.

Acordul de retragere este în curs de negociere

Uniunea Europeană și Regatul Unit negociază în prezent un acord de retragere. Progresele privind textul legislativ realizate la nivel de negociatori au fost raportate la 19 martie 2018⁶. Acestea includ dispoziții detaliate pentru o perioadă de tranziție care va dura până la data de 31 decembrie 2020 (a se vedea mai jos). La 19 iunie 2018⁷, într-o declarație comună, negociatorul UE și cel al Regatului Unit au raportat progresele suplimentare înregistrate. În pofida tuturor acestor progrese, rămân deschise aspecte importante, printre care menționăm protecția continuă, în Regatul Unit, a „stocului” de indicații geografice protejate în Regatul Unit în perioada în care acesta era stat membru și standardele privind protecția datelor cu caracter personal transmise Regatului Unit în perioada în care acesta era stat membru. De asemenea, rămân deschise aspectele legate de actuala cooperare polițienească și judiciară în materie penală. În plus, chestiunile legate de guvernarea acordului de retragere, inclusiv rolul Curții de Justiție a Uniunii Europene, sunt încă nesoluționate. În fine, nu s-a înregistrat niciun progres în ceea ce privește ajungerea la un acord privind o măsură de protecție prin care să se evite o frontieră strict controlată pe insula Irlanda, indiferent de rezultatul negocierilor privind relația viitoare.

În paralel cu proiectul de acord de retragere, Uniunea Europeană și Regatul Unit au început să discute conținutul unei declarații politice prin care ar urma să se stabilească o înțelegere de ansamblu privind cadrul unei viitoare relații între Uniunea Europeană și Regatul Unit.

În momentul de față, se preconizează că Uniunea Europeană și Regatul Unit vor conveni asupra acordului de retragere în octombrie 2018, acesta urmând să fie însoțit de declarația politică privind relația lor viitoare. Ar rămâne astfel exact timpul necesar pentru procesul de

⁴ La 29 martie 2017, Regatul Unit și-a notificat intenția de a se retrage din Uniune în temeiul articolului 50 din Tratatul privind Uniunea Europeană. Aceasta înseamnă că, dacă acordul de retragere ratificat stabilește o altă dată sau dacă, în conformitate cu articolul 50 alineatul (3) din Tratatul privind Uniunea Europeană, Consiliul European, de comun acord cu Regatul Unit, hotărăște în unanimitate că tratatele încetează să se aplice de la o dată ulterioară, ansamblul dreptului primar și secundar al Uniunii va înceta să se aplice Regatului Unit începând de la 30 martie 2019, ora 00:00 (ora Europei Centrale). Până în acest moment, Comisia nu a primit niciun indiciu potrivit căruia Regatul Unit ar putea solicita o prelungire a statutului său de membru al UE.

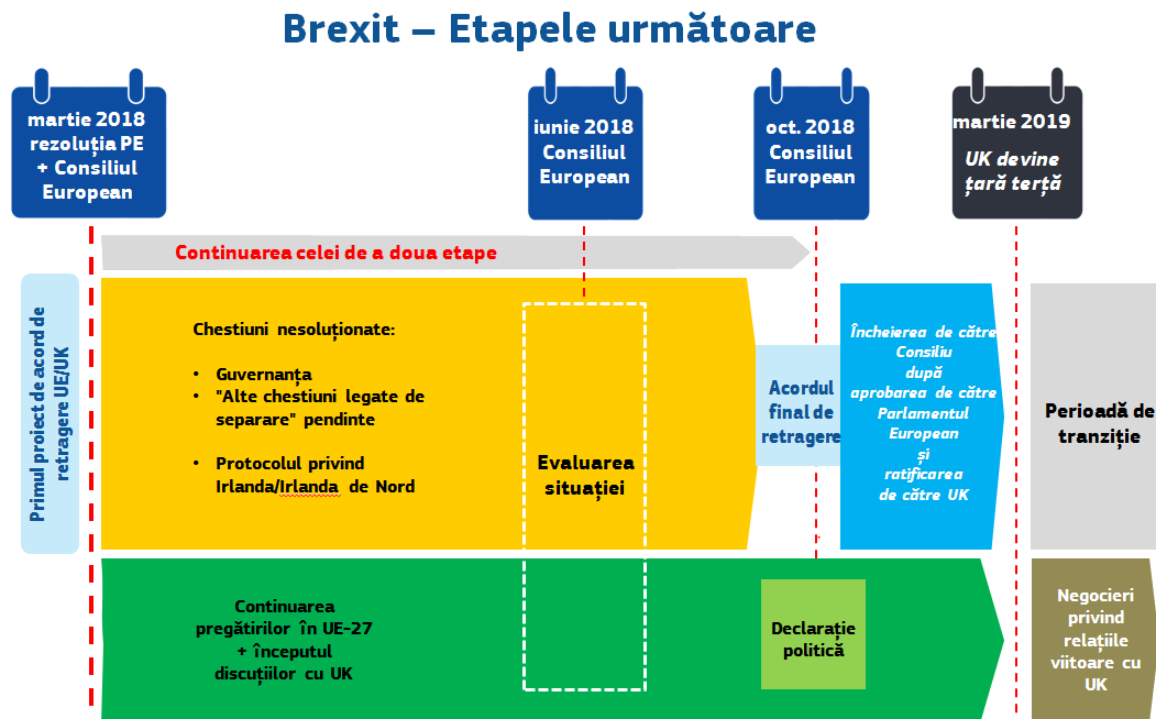
⁵ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/XT-20006-2018-INIT/ro/pdf>.

⁶ https://ec.europa.eu/commission/publications/draft-agreement-withdrawal-united-kingdom-great-britain-and-northern-ireland-european-union-and-european-atomic-energy-community-0_en.

⁷ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/joint_statement.pdf

finalizare în Uniunea Europeană (de către Consiliu, cu aprobarea Parlamentului European) și pentru ratificarea în Regatul Unit.

Încheierea și ratificarea unui acord de retragere este un proces dificil

Ar putea exista o perioadă de tranziție...

Dacă Uniunea Europeană și Regatul Unit vor conveni asupra unui acord de retragere, acesta ar urma să prevadă o perioadă de tranziție de la data retragerii (30 martie 2019) până la 31 decembrie 2020. În perioada de tranziție, normele Uniunii (acquis-ul Uniunii, inclusiv acordurile internaționale⁸), pe măsură ce acestea continuă să evolueze, ar urma să se aplice, în general, Regatului Unit și în Regatul Unit, deși Regatul Unit nu va mai participa la guvernanța sau la procesul decizional al instituțiilor, organismelor ori agențiilor UE. O perioadă de tranziție ar oferi astfel încă 21 de luni în vederea pregătirii pentru ziua în care legislația UE ar înceta să se aplice Regatului Unit și în Regatul Unit.

⁸

În perioada de tranziție, Regatul Unit ar urma să respecte în continuare obligațiile care decurg din acordurile internaționale la care UE este parte. UE va notifica celorlalte părți la aceste acorduri că, în perioada de tranziție, Regatul Unit trebuie să fie tratat ca un stat membru în sensul acordurilor respective.

... dar trebuie să ne pregătim pentru toate scenariile...

Părțile interesate și administrațiile naționale și ale UE trebuie să se pregătească pentru două scenarii principale posibile:

- dacă acordul de retragere va fi ratificat înainte de 30 martie 2019, astfel încât acesta să poată intra în vigoare la acea dată, legislația UE va înceta să se aplice Regatului Unit și în Regatul Unit la **1 ianuarie 2021**, și anume după o perioadă de tranziție de 21 de luni, ale cărei condiții vor fi prevăzute în acordul de retragere;
- dacă **nu se va conveni** asupra unui acord de retragere sau dacă acordul de retragere **nu va fi ratificat** la timp de către cele două părți, nu va exista nicio perioadă de tranziție, iar legislația UE va înceta să se aplice Regatului Unit și în Regatul Unit începând cu data de **30 martie 2019** [cunoscut și ca scenariul de tipul „niciun acord” (*no deal*) sau „situație-limită” (*cliff-edge*)].

În plus, chiar dacă acordul de retragere va fi ratificat și în perioada de tranziție se va încheia cu succes un acord privind relația viitoare, această relație nu va fi cea a unui stat membru al Uniunii. Consiliul European a reamintit în mod repetat faptul că o țară terță nu poate avea aceleași drepturi și beneficii ca un stat membru. Prin urmare, pregătirea pentru momentul în care Regatul Unit va deveni țară terță este de o importanță capitală, chiar și în cazul scenariului cel mai puțin perturbator.

... și fiecare scenariu are consecințe diferite

Principalele consecințe ale scenariului 1: retragerea la 30 martie 2019 în temeiul acordului de retragere și o perioadă de tranziție până la 31 decembrie 2020

- Regatul Unit va fi o țară terță.
- Continuarea aplicării legislației UE Regatului Unit și în Regatul Unit: în general, legislația UE va continua să se aplice în perioada de tranziție.
- Ieșirea din structura instituțională: începând din 30 martie 2019, Regatul Unit nu va mai participa la procesul decizional al UE, la activitatea instituțiilor UE și la guvernanta organismelor și agențiilor UE.
- Gestionarea perioadei de tranziție: rolul instituțiilor UE în supravegherea și asigurarea respectării legislației UE în Regatul Unit va fi menținut.
- Negocierea relației viitoare: Uniunea Europeană ar trebui să negocieze cu Regatul Unit un acord privind relația viitoare, care ar trebui în mod ideal să intre în vigoare (convenit, semnat și ratificat) până la încheierea perioadei de tranziție și să se aplice începând din 1 ianuarie 2021.

Principalele consecințe ale scenariului 2: retragerea la 30 martie 2019 fără un acord de retragere

- Regatul Unit va deveni țară terță, iar legislația UE va înceta să se aplice Regatului Unit și în Regatul Unit⁹.
- Cetățenii: nu va exista nicio dispoziție specifică pentru cetățenii UE din Regatul Unit sau pentru cetățenii britanici din Uniunea Europeană.
- Chestiuni legate de frontiere: Uniunea Europeană trebuie să aplice propriile reglementări și taxe vamale la frontierele cu Regatul Unit ca țară terță, să controleze inclusiv dacă sunt respectate normele vamale, sanitare și fitosanitare și să verifice conformitatea cu normele UE. Transportul dintre Regatul Unit și Uniunea Europeană va fi grav afectat. Controalele vamale, sanitare și fitosanitare la frontiere ar putea cauza întârzieri semnificative, de exemplu în domeniul transportului rutier, precum și dificultăți pentru porturi.
- Aspecte comerciale și normative: Regatul Unit va deveni o țară terță ale cărei relații cu Uniunea Europeană vor fi reglementate de dreptul public internațional general, inclusiv de normele Organizației Mondiale a Comerțului. În special în sectoarele puternic reglementate, acest lucru va reprezenta un inconvenient semnificativ în comparație cu nivelul actual de integrare a pieței.
- Negocierile cu Regatul Unit: în funcție de circumstanțele care vor conduce la retragerea fără un acord, UE ar putea dori să deschidă negocieri cu Regatul Unit ca țară terță.
- Finanțarea din partea UE: entitățile din Regatul Unit nu vor mai fi eligibile, precum entitățile din Uniune, să primească granturi din partea UE și să participe la procedurile de achiziții din UE. Dacă legislația în vigoare nu prevede altfel, candidații sau ofertanții din Regatul Unit ar putea fi respinși.

2. Diferența dintre măsurile de pregătire și măsurile pentru situații neprevăzute

Destrămarea unei relații construite timp de peste patruzeci de ani va duce în mod inevitabil la modificări semnificative ale interacțiunilor cu Regatul Unit la toate nivelurile, inclusiv din punct de vedere economic și juridic. Măsurile de pregătire nu pot împiedica apariția modificărilor respective, care sunt o consecință a deciziei Regatului Unit, dar au drept scop atenuarea impactului acestora. În cursul negocierii unei retrageri ordonate cu Regatul Unit, Uniunea urmărește să apere interesele unei Uniuni cu 27 de state membre, dar cetățenii, întreprinderile și statele membre ar trebui să ia, la rândul lor, măsuri de pregătire. **Prin urmare, pregătirea trebuie să fie intensificată imediat la toate nivelurile, luându-se în considerare toate rezultatele posibile.**

Cetățenii, întreprinderile și statele membre vor fi afectate în mod diferit, iar amploarea perturbării va depinde de mulți factori, inclusiv de intrarea în vigoare sau nu a unui acord de retragere și de relația viitoare dintre Uniunea Europeană și Regatul Unit.

⁹ În consecință, regimul special care reglementează asocierea țărilor și a teritoriilor de peste mări (TTPM) în partea a patra a Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene nu se va mai aplica TTPM britanice.

Măsurile de pregătire constau în luarea în calcul a tuturor scenariilor posibile și evaluarea tuturor riscurilor relevante conexe, în planificarea și formularea unui răspuns la potențialele rezultate. Trebuie luate toate măsurile posibile și necesare pentru a se asigura planificarea unui răspuns și capacitatea de atenuare a riscurilor în măsura posibilului de către părțile interesate și de către autoritățile publice din Uniune. Prin urmare, fiecare persoană trebuie să se pregătească pentru modificările inevitabile pe care le va produce ieșirea din Uniune a Regatului Unit.

Pentru definirea acțiunilor care vor trebui întreprinse, Comisia face distincție între două tipuri de măsuri: măsuri de pregătire și planificarea pentru situații neprevăzute.

a) Măsurile de pregătire

Măsurile de pregătire sunt măsurile care vor trebui să fie luate ca urmare a retragerii Regatului Unit, indiferent dacă va exista sau nu un acord de retragere cu Regatul Unit.

De exemplu, în cazul operatorilor economici care în prezent își desfășoară activitatea pe baza unor autorizații și certificate eliberate de autoritățile și organismele din Regatul Unit, măsurile de pregătire ar putea include solicitarea de autorizații și certificate într-un stat membru al UE-27, pentru a-și asigura accesul continuu la piața UE. Statele membre pot analiza posibilitatea adoptării unor măsuri care să reducă sarcina administrativă ce ar decurge din noile măsuri de control la frontiere și din creșterea numărului de licențe sau certificate aferente UE-27 solicitate de operatorii economici.

La nivelul UE, printre măsurile de pregătire se numără, de exemplu, transferul agențiilor descentralizate cu sediul la Londra și realocarea sarcinilor de la autoritățile din Regatul Unit către autoritățile din UE-27. Aceste măsuri sunt necesare indiferent de acordul la care se va ajunge cu Regatul Unit, dat fiind că nu este posibil ca unei țări terțe să i se încredințeze aceste sarcini ale Uniunii sau găzduirea unor organisme ale Uniunii.

b) Planificarea pentru situații neprevăzute

Deși legislația UE rămâne neschimbată, incertitudinea procesului de negociere necesită identificarea tuturor scenariilor.

Planificarea pentru situații neprevăzute constă în anticiparea măsurilor care vor trebui adoptate pentru atenuarea efectelor unei retrageri a Regatului Unit din Uniune fără un acord de retragere și, prin urmare, fără o perioadă de tranziție, efecte care s-ar produce, în mod inevitabil, în jurul datei retragerii (30 martie 2019).

În principiu, măsurile pentru situații neprevăzute vor fi temporare, până la instituirea ajustărilor pe termen lung necesare. Măsurile pentru situații neprevăzute nu produc aceleași rezultate ca o retragere ordonată negociată prin intermediul unui acord de retragere și nici nu vor putea recrea situația actuală, în care Regatul Unit este un stat membru.

Planificarea pentru situații neprevăzute luându-se în considerare rezultatul cel mai grav posibil nu este un semn de neîncredere în negocieri. Comisia dedică resurse foarte importante și depune eforturi considerabile pentru a se ajunge la un acord. Acesta este în continuare obiectivul nostru. Cu toate acestea, nu se poate prevedea rezultatul negocierilor.

Măsurile pentru situații neprevăzute nu ar implica neapărat acțiuni legislative la nivelul UE și ar putea intra în responsabilitatea statelor membre, în funcție de domeniul de competență. În domeniul vamal, de exemplu, nu va fi necesar, în principiu, să se modifice Codul vamal al Uniunii, deoarece acesta conține deja norme privind țările terțe; ar putea fi necesare măsuri pentru situații neprevăzute care să fie aplicate la nivel național pentru a face față riscului de formare a unor cozi lungi de autovehicule care așteaptă îndeplinirea procedurilor vamale. Ar trebui să se elaboreze și să se pună în aplicare în mod coordonat măsuri pentru situații neprevăzute, în limitele cadrului juridic al Codului vamal al Uniunii.

3. Cine ar trebui să se pregătească?

Pregătirile pentru retragerea Regatului Unit nu se limitează la instituțiile Uniunii Europene. Este vorba despre un efort comun atât la nivelul UE, cât și la nivel național, regional și local, precum și din partea operatorilor economici. Pentru a fi pregătiți pentru retragere și a atenua efectele cele mai grave ale unui potențial scenariu de tip „situație-limită” (*cliff-edge*), toți actorii trebuie să își asume responsabilitățile care le revin.

În primul rând, trebuie să se pregătească entitățile din sectorul privat, operatorii economici și profesioniștii.

Deși poate părea că retragerea Regatului Unit se desfășoară la un nivel înalt și destul de abstract între Regatul Unit și Uniunea Europeană, consecințele sale vor fi foarte reale pentru cetățeni, profesioniști și operatori economici. Economiiile statelor membre sunt strâns interconectate datorită pieței unice, cu lanțuri de aprovizionare integrate la nivel transfrontalier și cu furnizarea pe scară largă a unor servicii la nivel transfrontalier. Retragerea poate, avea, prin urmare, un impact semnificativ asupra acestor operatori economici.

Este important ca întreprinderile de toate dimensiunile, inclusiv întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri), să se pregătească și să ia măsuri acum. **Entitățile din sectorul privat, operatorii economici și profesioniștii trebuie să își asume responsabilitatea pentru propria situație, să evalueze impactul potențial al unui scenariu de tip „situație-limită” (*cliff-edge*) asupra modelului lor de afaceri, să ia deciziile economice necesare și să ia toate măsurile administrative necesare înainte de 30 martie 2019. Cetățenii care vor fi afectați de retragerea Regatului Unit, precum și administrațiile publice care îi servesc ar trebui, de asemenea, să se pregătească pentru 30 martie 2019.**

Autorităților competente ar trebui să li se adreseze eventualele întrebări. Asociațiile industriale – atât de la nivelul UE, cât și de la nivel național/regional – au un rol esențial în ceea ce privește transmiterea informațiilor privind măsurile de pregătire către membrii lor, în special către întreprinderile mici și mijlocii. Ambasadele, consulatele și serviciile pentru populație au un rol similar în ceea ce privește informarea cetățenilor.

În acest sens, reamintim că la nivelul UE există deja un cadru normativ care se aplică țărilor terțe și că acesta ar trebui să fie cunoscut de către părțile interesate. Acest cadru de normativ rămâne neschimbat la data retragerii. Comisia a publicat o serie de avize (a se vedea mai jos și în anexă) pentru a reaminti normele care se vor aplica în momentul în care Regatul Unit va deveni țară terță.

Deși autoritățile publice pot oferi sprijin și orientări pentru a clarifica cât mai mult posibil regimul juridic care va reglementa relațiile dintre Uniunea Europeană și Regatul Unit și pot aduce modificările necesare cadrului juridic pentru a se asigura că acesta continuă să funcționeze fără probleme într-o Uniune Europeană cu 27 de state membre, cadrul juridic nu poate fi adaptat în funcție de fiecare situație comercială în parte.

Numeroase companii se mută în UE-27 sau își extind activitatea în UE-27. Alte companii au transmis avertizări cu privire la impactul pe care îl va avea un Brexit dezordonat asupra activităților sau a modelelor lor de afaceri.

În anumite cazuri, companiile sunt îngrijorate, de exemplu, că vor trebui să schimbe o autorizație eliberată de Regatul Unit cu una eliberată de un organism sau o autoritate din UE-27. La nivel individual, profesioniștii ar putea fi nevoiți să schimbe un certificat eliberat de Regatul Unit cu unul eliberat de o autoritate din UE-27 sau să solicite recunoașterea calificărilor lor profesionale dobândite în Regatul Unit într-un stat membru al UE-27. În consecință, aceștia au fost încurajați, prin intermediul avizelor adresate părților interesate (a se vedea mai jos), să ia măsurile necesare cât mai rapid posibil.

Uniunea Europeană, autoritățile naționale și regionale și organizațiile comerciale au publicat informații ajutătoare și au elaborat instrumente pentru a oferi asistență persoanelor fizice și întreprinderilor, dar sunt necesare eforturi suplimentare, mai ales în cazul întreprinderilor mici și mijlocii.

De la vânzări în interiorul UE la comerțul cu Regatul Unit ca țară terță: pregătirea pentru noile proceduri

Companiile comerciale internaționale sunt conștiente de ceea ce presupune comerțul cu țările terțe din afara Uniunii Europene din punctul de vedere al declarațiilor vamale, al controalelor sanitare și fitosanitare (SPS) etc. Acestea sunt, de asemenea, la curent cu cerințele necesare pentru introducerea produselor provenind din țări terțe pe piața unică a Uniunii, de exemplu în ceea ce privește formalitățile de import, precum și conformitatea cu legislația aplicabilă a Uniunii și procedurile de evaluare a conformității. Multe companii însă, deoarece fac comerț numai în cadrul pieței unice fără frontiere, nu au experiență în schimburile comerciale cu țări terțe. Prin urmare, informarea companiilor respective este extrem de importantă, întrucât provocarea pe care o reprezintă retragerea Regatului Unit din Uniunea Europeană este foarte serioasă în cazul lor: vor trebui să aplice proceduri cu care nu sunt obișnuite, dar care sunt obligatorii pentru schimburile comerciale cu țări terțe¹⁰.

Informațiile privind comerțul cu țările terțe sunt disponibile pe site-ul web al Comisiei¹¹. În plus, administrațiile naționale, de exemplu în Austria, Irlanda și Țările de Jos, au creat pagini web specifice pentru a ajuta companiile să evalueze impactul și/sau noile proceduri care vor decurge din retragerea Regatului Unit din UE (a se vedea mai jos).

¹⁰ Chestiunile sanitare și fitosanitare au fost discutate cu asociațiile industriale din UE în cadrul unei reuniuni a Forumului consultativ privind lanțul alimentar, sănătatea animală și sănătatea plantelor la 1 iunie 2018.

¹¹ <http://madb.europa.eu/madb/servicesForSME.htm>, care va fi actualizat cu privire la Regatul Unit în timp util, în funcție de rezultatul negocierilor.

Statele membre și autoritățile naționale și regionale au un rol important...

Trecerea Regatului Unit la statutul de țară terță va avea implicații semnificative pentru Uniunea Europeană în ansamblul său, însă impactul Brexitului asupra fiecărui stat membru va varia puternic în funcție de proximitatea sa și de intensitatea legăturilor sale economice cu Regatul Unit, de exemplu în ceea ce privește infrastructura comună sau controlul circulației mărfurilor și al persoanelor.

Statele membre împart cu Uniunea Europeană competența de a legifera în multe domenii de politică, iar autoritățile lor naționale și regionale sunt responsabile de punerea în aplicare și asigurarea respectării acquis-ului Uniunii. Vor fi necesare adaptări ale normelor și orientărilor naționale destinate părților interesate, precum și investiții semnificative în personal și infrastructuri (de exemplu pentru controalele vamale, sanitare și fitosanitare la frontiere, pentru autoritățile competente responsabile de procedurile specifice etc.). Autoritățile regionale, în special cele cu competențe legislative, dar și autoritățile locale ar trebui să fie implicate în aceste pregătiri.

Detaliile și aspectele practice privind măsurile de pregătire sunt discutate de experți din statele membre ale UE-27 în cadrul unor seminare tehnice organizate de Comisie. Aceste seminare informale oferă Comisiei o platformă în cadrul căreia să furnizeze explicații referitoare, de exemplu, la conținutul avizelor și permit statelor membre să aducă în discuție chestiunile care le preocupă, să formuleze întrebări și să facă schimb de bune practici. Acestea sunt utile pentru găsirea unor soluții europene la problemele identificate.

Pe lângă discuțiile purtate la nivelul UE, mai multe state membre au efectuat o examinare aprofundată a modificărilor legislative pe care trebuie să le adopte la nivel național și alte adaptări ale instrumentelor lor juridice. Câteva state membre au elaborat instrumente pentru a-și ajuta operatorii economici să se pregătească pentru retragerea Regatului Unit.

Pe site-ul web irlandez *prepareforbrexit.com*, IMM-urile își pot evalua expunerea la Brexit și pot găsi informații privind evenimentele și acțiunile de sprijin conexe. Irlanda oferă, de asemenea, întreprinderilor mici și mijlocii o finanțare de până la 5 000 EUR pentru acoperirea cheltuielilor aferente pregătirii pentru Brexit (și anume pentru pregătirea de planuri, participarea la evenimente, stabilirea de noi contacte în cazul în care au nevoie să găsească alți furnizori etc.).

Autoritățile neerlandeze au creat un scaner online al efectelor Brexitului, care poate fi utilizat de IMM-uri pentru a-și evalua expunerea la potențialele probleme legate de retragerea Regatului Unit.

...alături de instituțiile UE, Comisia Europeană și agențiile UE

UE regrupează suveranitatea statelor membre, creând un cadru coerent în care statele membre și părțile interesate își desfășoară activitatea. Cu toate acestea, deși Uniunea Europeană are competența exclusivă de a legifera în anumite domenii (de exemplu în domeniul vamal, al comerțului și al pescuitului) și are competențe partajate cu statele membre în alte domenii (de exemplu piața internă, transporturile, energia, securitatea), competențele sale de a institui măsuri de pregătire și măsuri pentru situații neprevăzute sunt, în multe cazuri, limitate la

acțiuni de sensibilizare și la facilitarea discuțiilor și a măsurilor de pregătire ale părților în cauză.

Comisia a identificat mai multe direcții de acțiune în cazul cărora măsurile țin de sfera sa de competență.

a) Modificări legislative și alte instrumente

Prima direcție de acțiune constă într-o amplă **examinare analitică a acquis-ului Uniunii**, pentru a identifica măsurile care trebuie luate în vederea soluționării situației în diferite sectoare și domenii de politică, cu scopul de a se asigura că normele UE vor continua să funcționeze fără probleme într-o Uniune cu 27 de state membre după ieșirea Regatului Unit.

În prima etapă, Comisia s-a concentrat pe modificările legislative necesare care trebuie să fie adoptate de Parlamentul European și de Consiliu și a identificat opt măsuri în cazul cărora vor fi necesare adaptări, indiferent de rezultatul negocierilor privind retragerea¹². Având în vedere calendarul, este necesar să se avanseze rapid cu aceste propuneri legislative, iar adoptarea lor să aibă loc în timp util înainte de data de 30 martie a anului următor.

Este important de subliniat faptul că, din punct de vedere juridic, nu este necesar să se modifice sau să se elimine toate mențiunile referitoare la Regatul Unit sau la instituțiile și entitățile sale din legislația existentă a UE. Aceste mențiuni vor deveni pur și simplu caduce și redundante după retragere. Se pot face modificări relevante atunci când actele juridice în cauză vor fi revizuite și actualizate în viitor din alte motive.

În plus, Comisia poate lua măsurile suplimentare necesare, utilizând competențele care i-au fost conferite de Parlamentul European și de Consiliu în instrumente legislative de bază pentru a adopta acte de punere în aplicare sau acte delegate. Acest domeniu face în prezent obiectul unui analize aprofundate de către Comisie.

Exemple de modificări legislative necesare ca urmare a retragerii Regatului Unit

- Propunerea privind repartizarea între Regatul Unit și UE-27 a contingentelor tarifare incluse în lista Uniunii din cadrul Organizației Mondiale a Comerțului. Această propunere este însoțită de o recomandare privind un mandat din partea Consiliului de a purta negocieri cu alți membri ai OMC (mandatul a fost adoptat de Consiliu la 26 iunie 2018). Repartizarea este o adaptare necesară pentru a se asigura securitatea juridică și buna funcționare continuă a importurilor în cadrul contingentelor tarifare atât în UE-27, cât și în Regatul Unit¹³.
- Propunerea de regulament de completare a legislației UE în materie de omologare de tip în domeniul autovehiculelor etc. Aceasta va permite titularilor de omologări de tip din Regatul Unit să solicite noi omologări de tip la autoritățile de omologare de tip din UE-27 pentru aceleași tipuri, pe baza documentației și a rapoartelor de încercare depuse în scopul obținerii omologărilor anterioare în Regatul Unit¹⁴.

¹² https://ec.europa.eu/info/files/brexit-legislative-preparedness-proposals_en

¹³ COM(2018) 321 final.

¹⁴ COM(2018) 397 final.

- În cazul eficienței energetice, conversia obiectivului Uniunii pentru 2030 (exprimat în procente) în valori absolute va trebui să fie adaptată pentru a ține seama de retragerea Regatului Unit.
- Modificarea regulamentului în vigoare în care sunt prevăzute țările ai căror resortisanți trebuie să dețină viză la trecerea frontierelor externe ale statelor membre, cât și țările ai căror resortisanți sunt exonerati de obligația de a deține viză pentru șederi care nu depășesc trei luni. Regatul Unit va trebui să fie inclus pe una dintre aceste două liste¹⁵.
- Propunerea de modificare a Regulamentului privind Mecanismul pentru interconectarea Europei pentru adaptarea alinierii coridorului Marea Nordului–Marea Mediterană și proiectarea unei noi rute maritime care să lege Irlanda de partea continentală a coridorului.
- Propunerea de modificare a Regulamentului privind normele și standardele comune pentru organizațiile cu rol de inspecție și control al navelor pentru a se asigura că sarcina de a participa la evaluarea periodică a două organizații recunoscute este transferată de la Regatul Unit către UE-27.

Comisia invită Parlamentul European și Consiliul să trateze cu prioritate aceste propuneri referitoare la retragerea Regatului Unit.

b) Avizele de pregătire elaborate de serviciile Comisiei

În domeniile în care statele membre sau părțile interesate trebuie să ia măsuri, Comisia a început o campanie de sensibilizare la sfârșitul anului 2017, prin publicarea unui număr mare de **avize tehnice** în care se prezintă implicațiile juridice și practice ale retragerii Regatului Unit din UE. Avizele au fost elaborate de serviciile Comisiei, după caz în colaborare cu agenția UE competentă. Acestea sunt publicate pe site-ul web Europa¹⁶ și se află, așadar, la dispoziția publicului.

În avize se arată care va fi situația din sectorul în cauză după retragere. Avizele se bazează exclusiv pe situația juridică și factuală care va prevala după retragere în absența unui acord de retragere și nu conțin nicio interpretare privind rezultatul negocierilor sau impactul acestuia asupra normelor dintr-un anumit sector. În cazul în care situația juridică se va schimba ca urmare a încheierii unui acord de retragere cu Regatul Unit sau ca urmare a unei modificări a legislației în cauză, avizele vor fi adaptate sau retrase, dacă nu vor mai fi relevante.

Până în prezent, Comisia a publicat 68 de astfel de avize, care se referă, printre altele, la sănătate și siguranța alimentară, transporturi, stabilitatea financiară și serviciile financiare, mediu, piața internă, vamă, justiția civilă, dreptul societăților comerciale și calificările profesionale. În mai multe domenii, avizele sunt însoțite de întrebări și răspunsuri publicate pe site-urile web ale direcțiilor generale și serviciilor Comisiei sau ale agențiilor UE.

¹⁵ Această decizie va fi luată de către Consiliu, în funcție de rezultatul negocierilor.

¹⁶ https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness_en

c) Procedura de transfer al agențiilor și organismelor UE

Aspectele instituționale și chestiunile bugetare sunt alte domenii importante în care Comisia examinează nevoile și, în unele cazuri, a luat deja măsurile necesare. Un exemplu în acest sens este transferul celor două **agenții cu sediul la Londra**: Agenția Europeană pentru Medicamente și Autoritatea Bancară Europeană, care își vor muta sediul și își vor desfășura activitatea la Amsterdam și, respectiv, Paris, începând cu 30 martie 2019.

Există și alte dosare similare în care se impune **transferul sau reatribuirea sarcinilor** ca urmare a retragerii Regatului Unit din UE, cum ar fi mutarea Centrului de monitorizare a securității Galileo sau reatribuirea sarcinilor laboratoarelor de referință ale UE situate în Regatul Unit care vizează anumite boli ale animalelor și siguranța alimentară către laboratoarele din statele membre ale UE-27. Activitatea de transfer și reatribuire va trebui să fie finalizată până la 30 martie 2019, deoarece, după cum s-a menționat, chiar dacă va exista o perioadă de tranziție, după data retragerii nu va fi posibil ca unei țări terțe să i se încredințeze astfel de sarcini ale Uniunii sau găzduirea de organisme ale Uniunii.

d) Alte direcții de acțiune

Comisia lucrează, de asemenea, la alte direcții de acțiune, inclusiv la un aspect foarte practic al pregătirii interne, și anume deconectarea și adaptarea **bazelor de date, a sistemelor informatice** și a altor platforme de comunicare și de schimb de informații la care Regatul Unit nu ar mai trebui să aibă acces.

În plus, Comisia analizează nevoile în ceea ce privește **pregătirea externă**, printre care se află consecințele retragerii asupra acordurilor internaționale la care UE (fie de sine stătătoare, fie împreună cu statele membre ale UE, fie prin intermediul statelor membre ale UE) este parte și care sunt în vigoare într-un mare număr de domenii de politică aflate sub incidența dreptului Uniunii. UE intenționează să notifice partenerilor săi internaționali retragerea Regatului Unit după ce va dispune de informații suficiente de certitudine cu privire la rezultatul negocierilor în curs pe această temă.

În fine, Reprezentanța Comisiei în Regatul Unit se va închide, iar la 30 martie 2019 va începe să funcționeze o **Delegație a Uniunii Europene** în Regatul Unit.

4. Concluzie

Indiferent de scenariu, toată lumea trebuie să se pregătească pentru retragerea Regatului Unit din Uniunea Europeană. Retragerea va schimba relația dintre cele două părți și va avea efecte semnificative pentru cetățenii și întreprinderile din UE cu 27 de state membre, iar o parte dintre aceste efecte nu pot fi remediate.

Prin urmare, este important să se ia măsurile necesare în timp util, iar toate părțile interesate – cetățenii, întreprinderile, statele membre și instituțiile UE – să ia măsurile necesare pentru a fi pregătite și pentru a reduce la minimum impactul negativ al retragerii.

Comisia invită Parlamentul European și Consiliul să acorde prioritate propunerilor legislative legate de retragere, astfel încât actele legislative să poată intra în vigoare până la data retragerii.

Comisia își va continua și își va intensifica activitatea de pregătire, pe care o consideră o prioritate absolută. Aceasta este pregătită să se adapteze la evoluțiile din cadrul negocierilor pentru a servi cât mai bine cele 27 de state membre, cetățenii și întreprinderile lor. Comisia va reexamina situația după Consiliul European (articolul 50) din octombrie 2018.

Exemple sectoriale de provocări și acțiuni în materie de pregătire

Transporturile, inclusiv aviația – pregătirea pentru Brexit

În funcție de modul de transport (aerian, rutier, feroviar, maritim, pe căi navigabile interioare), UE stabilește norme privind siguranța, securitatea și accesul pe piața UE. De regulă, aceste norme fac distincție între operatorii din UE și operatorii din țări terțe și oferă acces celor care respectă cerințele UE.

Întreprinderile de transport din UE ar trebui să analizeze cu atenție dacă schimbarea statutului Regatului Unit din stat membru în țară terță are vreun impact asupra operațiunilor pe care le desfășoară și ar trebui să ia măsurile de pregătire necesare.

Comisia a publicat 10 avize relevante pentru domeniul transporturilor (referitoare la transportul aerian, siguranța aviației, securitatea maritimă și a aviației, transportul rutier, transportul feroviar, calificările navigatorilor, transportul maritim, protecția consumatorilor și drepturile pasagerilor, căile navigabile interioare și produsele industriale) care prezintă în mod clar implicațiile retragerii Regatului Unit din cadrul juridic și normativ al UE, de exemplu în domeniul siguranței aviației, în absența unor acorduri specifice, oferind astfel părților interesate informații clare privind situația de referință la care aceștia sunt sfătuiți să se adapteze.

În viitorul previzibil, Comisia va adopta două propuneri de modificare a regulamentelor în vigoare în cazul cărora vor fi necesare modificări indiferent de scenariu. Modificarea Regulamentului privind recunoașterea la nivelul Uniunii a organizațiilor cărora li se încredințează atribuții de inspecție și control al navelor va spori securitatea juridică, va asigura continuitatea activității pentru proprietarii de nave afectați și va menține competitivitatea pavilioanelor statelor membre ale UE-27. Propunerea de modificare a Regulamentului de instituire a Mecanismului pentru interconectarea Europei urmărește rectificarea situației în urma retragerii Regatului Unit, când infrastructura de transport a acestuia nu va mai fi situată în Uniune, pentru a asigura conectivitatea continuă a rețelei UE.

Vamă – pregătirea pentru Brexit

Atunci când Regatul Unit va deveni țară terță și în absența unui acord care să dispună altfel, administrațiile vamale din UE, și anume autoritățile vamale naționale, vor trebui să aplice normele UE atât pentru exporturile către Regatul Unit, cât și pentru importurile din Regatul Unit. Acest lucru înseamnă că se vor aplica formalitățile care se aplică în prezent comerțului cu țările terțe, inclusiv depunerea de declarații vamale pentru transporturile de mărfuri și controalele aferente menite să asigure conformitatea. Vor trebui plătite taxe și impozite (în special TVA și accize). Această situație va fi diferită de cea actuală, în care, pentru schimburile comerciale dintre Regatul Unit și restul UE, la frontiere nu se aplică astfel de formalități sau taxe.

Formalitățile vamale presupun documente și cerințe suplimentare în materie de date pentru întreprinderi, de prelucrare și control pentru vămi, precum și cerințe în materie de infrastructură pentru ambele, atât de infrastructură informatică, cât și de infrastructură fizică, pentru a permite efectuarea de controale corespunzătoare bazate pe riscuri.

Toate părțile interesate ar trebui să se pregătească pentru situația în care transporturile de mărfuri dinspre și către Regatul Unit vor face obiectul procedurilor și controalelor vamale.

Administrațiile naționale au început să se pregătească pentru această nouă situație, în special prin planificarea de noi recrutări.

La rândul său, Comisia analizează cu atenție cadrul juridic actual și aplicarea acestuia, concentrându-și eforturile pe alertarea statelor membre în legătură cu obligațiile prevăzute de legislația UE cu privire la comerțul cu țări terțe, în paralel cu activitatea sa de publicare a avizelor destinate părților interesate. Împreună cu statele membre ale UE-27, s-au organizat seminare tehnice de sensibilizare și de identificare a problemelor și au avut loc discuții cu grupurile de interese comerciale, în special prin intermediul Grupului de contact pentru comerț din cadrul Comisiei.

Autoritățile vamale din UE depind în mare măsură de existența unor sisteme informatice sofisticate și interconectate. Comisia a început un proces menit să garanteze că se pot efectua modificările corespunzătoare atât la nivelul UE, cât și în statele membre, pentru a reflecta schimbarea statutului Regatului Unit.

În fine, Comisia facilitează aderarea Regatului Unit la Convenția privind un regim de tranzit comun. Aceasta va fi o măsură importantă de facilitare a comerțului, care va permite o circulație destul de liberă a mărfurilor sub supraveghere vamală în diferite jurisdicții și care este deosebit de relevantă în cazul mărfurilor care circulă dintr-o parte în alta a UE prin Regatul Unit.

Servicii financiare – pregătirea pentru Brexit

De-a lungul anilor, Regatul Unit în general și Londra în particular au devenit un important centru de servicii financiare, inclusiv datorită pieței unice. Mulți operatori, inclusiv din țări terțe, s-au stabilit în Regatul Unit și își desfășoară activitatea în restul pieței unice pe baza drepturilor de „pașaport” prevăzute în legislația UE privind serviciile financiare.

După retragere, aceste drepturi de „pașaport” nu se vor mai aplica, ceea ce înseamnă că furnizarea de servicii financiare dinspre Regatul Unit către UE-27 va fi reglementată de regimurile aplicabile țărilor terțe prevăzute în legislația UE și în cadrele juridice naționale ale statelor membre în care sunt stabiliți clienții din UE. Nu va exista acces la piața unică. Operatorii din toate sectoarele serviciilor financiare trebuie să se pregătească pentru acest scenariu dacă doresc să se asigure că modelul lor de afaceri actual nu va fi perturbat și că vor putea să își servească în continuare clienții. În ceea ce privește contractele, în momentul de față nu pare să existe nicio problemă cu caracter general legată de continuitatea contractelor, întrucât în principiu, chiar și după retragere, obligațiile existente vor putea fi respectate în continuare. Cu toate acestea, fiecare tip de contract trebuie să fie analizat separat.

Comisia a publicat opt avize în acest domeniu. Autoritățile europene de supraveghere au furnizat orientări suplimentare ample autorităților naționale competente și participanților la piață, printr-o serie de avize proprii. De asemenea, Comisia a propus modificări ale câtorva

dintre mecanismele de supraveghere actuale pentru a ține seama de implicațiile potențiale la adresa stabilității financiare ca urmare a retragerii Regatului Unit. Colegiuitorii sunt încurajați să adopte aceste propuneri¹⁷ într-un timp cât mai scurt.

Având în vedere implicațiile potențiale pentru stabilitatea financiară, s-a înființat un grup tehnic de lucru, coprezidat de Banca Angliei și de Banca Centrală Europeană, care se reunește periodic și ale cărui lucrări se axează pe gestionarea riscurilor în domeniul serviciilor financiare în perioada din jurul datei de 30 martie 2019. La analiză participă și alte autorități, în funcție de subiectele abordate. Grupul va prezenta un raport referitor de activitate Comisiei și autorității responsabile din Regatul Unit.

Siguranța alimentară – pregătirea pentru Brexit

Când Regatul Unit va deveni țară terță și în absența unui acord care să dispună altfel, Regatului Unit, ca oricărei alte țări terțe, i se vor aplica normele UE stricte referitoare la condițiile și controalele sanitare și fitosanitare (SPS) ce vizează animalele, plantele și produsele derivate din acestea.

Pentru importurile de animale, plante și produse derivate din acestea din Regatul Unit în Uniunea Europeană se vor aplica următoarele norme:

- comerțul va putea avea loc după ce se vor stabili condițiile sanitare și fitosanitare (SPS) pentru produsele agroalimentare relevante, precum și cerințele corespunzătoare de certificare și de control;
- vor trebui instalate infrastructuri fizice pentru ca toate deplasările de animale vii și de produse de origine animală (inclusiv alimente de origine animală), precum și anumite plante și produse din plante să treacă prin posturile de inspecție la frontieră (PIF) situate în porturile maritime, în aeroporturi, sau la frontierele terestre, în conformitate cu normele UE. Capacitatea posturilor existente va trebui, probabil, consolidată și va fi nevoie să se creeze și posturi noi.

S-au publicat 10 avize de informare a operatorilor economici. De asemenea, s-au organizat un seminar al experților tehnici cu statele membre ale UE-27 și alte reuniuni cu părțile interesate.

Medicamente – pregătirea pentru Brexit

Legislația UE în domeniul medicamentelor impune ca titularul autorizației de introducere pe piață a unui medicament să fie stabilit în UE. În plus, medicamentele produse într-o țară terță sunt supuse unor controale specifice la import.

Titularii de autorizații de introducere pe piață și entitățile din cadrul lanțului de aprovizionare trebuie să se pregătească pentru această situație, asigurându-se în special că în UE vor fi

¹⁷ COM(2017) 331 final și COM(2017) 536 final.

disponibile instalațiile de testare necesare.

Serviciile Comisiei, în strânsă cooperare cu Agenția Europeană pentru Medicamente, au publicat un aviz, precum și mai multe documente suplimentare cu întrebări și răspunsuri pentru a oferi orientări. În plus, s-au organizat un seminar al experților tehnici cu statele membre ale UE-27 și alte reuniuni cu părțile interesate. În fine, Agenția Europeană pentru Medicamente a efectuat o anchetă privind medicamentele critice, ca parte a planificării sale mai ample a măsurilor de pregătire.

Datele cu caracter personal – pregătirea pentru Brexit

În prezent, datele cu caracter personal pot circula liber între statele membre ale UE, atunci când se respectă RGPD (Regulamentul general privind protecția datelor 2016/679). După ce legislația UE nu se va mai aplica Regatului Unit, transferul datelor cu caracter personal din UE către Regatul Unit va fi în continuare posibil, dar va fi supus unor condiții specifice stabilite în legislația UE.

Întreprinderile și autoritățile statelor membre care în prezent transmit date cu caracter personal către Regatul Unit ar trebui, prin urmare, să fie conștiente de faptul că acesta va deveni un „transfer” de date cu caracter personal către o țară terță și ar trebui să verifice dacă acesta ar putea fi permis în temeiul dispozițiilor relevante din legislația UE. Dacă nivelul de protecție a datelor cu caracter personal din Regatul Unit este în esență echivalent cu cel din UE, Comisia ar urma să adopte o decizie privind caracterul adecvat al nivelului de protecție, prin care s-ar permite transferul de date cu caracter personal către Regatul Unit fără restricții. Cu toate acestea, decizia menționată ar putea fi luată numai după ce Regatul Unit va deveni țară terță. Prin urmare, întreprinderile ar trebui să verifice dacă, în absența unei decizii privind caracterul adecvat al nivelului de protecție, sunt necesare măsuri pentru a garanta că aceste transferuri rămân posibile. Autoritățile de protecție a datelor din statele membre ar trebui să sprijine întreprinderile în acest demers.

Calificările profesionale – pregătirea pentru Brexit

Legislația UE prevede o recunoaștere facilitată a calificărilor profesionale obținute de cetățenii UE în alte state membre ale UE.

Cetățenii care dețin o calificare profesională obținută în Regatul Unit ar trebui să analizeze dacă este recomandabil să obțină recunoașterea acestei calificări în UE-27 atât timp cât Regatul Unit este încă stat membru.

Comisia a publicat un aviz privind normele UE referitoare la profesiile reglementate și recunoașterea calificărilor profesionale. Cetățenii UE care dețin calificări profesionale obținute în Regatul Unit înainte de Brexit sunt sfătuiți să consulte autoritățile naționale relevante pentru a afla dacă este necesar să obțină recunoașterea acestora înainte de 30 martie 2019.